

11.02.09

Europa dichterbij door talenkennis

VENLO
Breng Europa dichterbij de jongere generatie en ontwikkel hiervoor lesmateriaal. Biedt daarnaast vakinhouden (dus andere schoolvakken) geïntegreerd aan in een vreemde taal. Aan deze twee zaken moet de tweedaagse internationale conferentie over Common Constitution and Language Learning (CCLL) op het Venlose Valuascollege een bijdrage leveren.

Op 13 en 14 februari vindt op het Valuascollege in Venlo een tweedaagse internationale conferentie plaats over het vreemde-talenonderwijs in Europa en het dichterbij brengen van Europa bij de Europese jeugd. De deelnemers aan de conferentie zijn docenten van universiteiten, hogescholen en scholen voor voortgezet onderwijs uit twaalf verschillende Europese landen. De conferentie is

onderdeel van een door de Europese Commissie geïnitieerd en ondersteund driejarig comeniusproject, een internationaal project waarin bovengenoemde onderwijsinstellingen samenwerken en dat is gestoeld op de twee pijlers CLIL en CCLL. Vooral dat deel van de conferentie over talenonderwijs (CLIL) is revolutionair. In de nabije toekomst zal het talenonderwijs in Nederland en de rest van Europa fundamenteel moeten veranderen. Leerlingen zullen al op veel jongere leeftijd twee moderne vreemde talen beginnen te leren en in het voortgezet onderwijs tweetalig onderwijs gaan volgen. Dat is een uitdrukkelijke wens van de Europese Commissie.

Tweetalig

Het Content and Language Integrated Learning (CLIL) is het geïntegreerd aanbieden van vakinhouden (dus andere

schoolvakken) in een vreemde taal, eigenlijk tweetalig onderwijs, zoals dat in Nederland al op circa honderd scholen gebeurt in het Engels, waaronder College Den Hulster in Venlo, en op het Venlose Valuascollege in het Duits. Deze school is dan ook voor dit project benaderd omdat gebleken is, dat zij met het tweetalig onderwijs in het Duits niet alleen in Nederland, maar ook in Europa voorop loopt.

Moedertaal

De Europese Commissie heeft onderzocht, dat 44 procent van de Europeanen alleen de moedertaal beheerst, daarnaast nog een groot percentage slechts één vreemde taal en maar een klein percentage twee vreemde talen of meer. We zijn al een heel eind op weg in een Europese Unie waardoor het noodzakelijk wordt, dat we meer en meer met andere Europeanen moe-

ten kunnen communiceren. De Europese Commissie wil, dat elke Europeaan minstens twee moderne vreemde talen leert op een hoger niveau en vanaf zeer jonge leeftijd, zodat communicatie nooit meer een probleem hoeft te zijn.

Vreemde talen

Meervoudig hersenonderzoek heeft uitgewezen, dat kinderen in de pré-puberteitsfase talen heel gemakkelijk oppikken als een soort tweede moedertaal. Dus vanaf 5 à 6-jarige leeftijd in de basisschool. (In de grensstreek leerden velen zo Duits van de televisie!). Dit wordt niet uitgebuit en dat vindt men een gemiste kans. Het is dan ook nodig om daar al met onderdamping in de vreemde taal te beginnen. In het voortgezet onderwijs zou de beheersing van deze vreemde talen dan op een dusdanig niveau zijn, dat overgegaan kan worden op het

aanbieden van vakinhouden in een of twee vreemde talen. Deze vreemde talen zullen vervolgens als vak na twee tot drie jaren van de lesrooster kunnen verdwijnen, omdat ze als communicatietaal in andere vakken gehanteerd worden.

Uit meerdere onderzoeken blijkt, dat de meest gesproken taal in Europa Duits is en daarna Engels. De Europese Commissie schuift dan ook deze twee talen in Europa naar voren als de belangrijkste, met als uiteindelijk doel dat iedere Europeaan in staat is om met andere Europeanen te kunnen communiceren, ook op verschillende vakgebieden.

Valuascollege

Door de voortrekkersrol die het Valuascollege in Nederland en Europa vervult op het gebied van tweetalig onderwijs in het Duits hebben de participerende landen er de vraag neergelegd een con-

ferentie te organiseren in Venlo. De gasten zullen dan het tweetalig onderwijs in een aantal vakken zelf kunnen aanschouwen. De rest van de tijd wordt er gewerkt aan de opdrachten die de Europese Commissie de comeniuspartners heeft gesteld.

Er is gemeentelijke, provinciale, nationale en Europese belangstelling getoond voor dit project en het tto-Duits in het algemeen. Er komen regelmatig belangstellenden uit Nederland, maar ook uit andere Europese landen het Valuascollege bezoeken om geïnformeerd te worden. Meertaligheid op een hoger niveau is absoluut een must voor de toekomst.

Jeugd

Hierbij gaat het om het dichterbij brengen van Europa bij de Europese jeugd. Het is een bekend gegeven, dat Europa in de hoofden van veel Europeanen nog ver weg is,

ofschoon er steeds meer Europese grenzen opengaan. De generatie leerlingen van nu zal in de toekomst veel meer met andere Europeanen en Europa te maken krijgen dan de huidige generatie volwassenen.

Lesmateriaal

Er dient daarvoor lesmateriaal ontwikkeld te worden dat aansluit bij de interesses en de belevingswereld van de jongeren, dus van onderuit kijkend, wat interesseert de jongeren, in plaats van bovenaf een methode schrijven, ervan uit gaande dat het wel aanslaat. Om deze reden nemen drie Europese scholen voor voortgezet onderwijs (waaronder het Valuascollege) deel aan het project. De docenten van deze scholen staan dichterbij de jeugd dan de methodeschrijvers van hogescholen en universiteiten en adviseren en ondersteunen als zodanig hun collega's.

ONDERWIJS Buitenlandse docenten in Venlo

Kijkje in keuken van tweetaligheid

Buitenlandse onderwijsdeskundigen bezochten gisteren Venlo om met eigen ogen te bekijken hoe hier tweetalig onderwijs wordt gegeven.

door **Remco Koumans**

Nederlanders klinkt het misschien raar in de oren, maar 44 procent van alle Europeanen spreekt alleen de moedertaal. In een Europa waar de grenzen steeds meer verdwijnen is het noodzakelijk om je buiten je landsgrenzen goed verstaanbaar te kunnen maken. In Nederland is dat besef al aardig doorgedrongen en middelbare scholen waar vakken zowel in het Nederlands als in een vreemde taal, Engels of Duits, worden gegeven zijn dan ook niet uniek meer. In het buitenland is dat anders. Daarom kwamen zo'n dertig docenten en professoren uit onder andere Polen, Spanje en Tsjechië in Venlo een kijkje in de keuken van het tweetalig onderwijs nemen. „In Italië is het zo dat als je bijvoorbeeld aardrijkskundeles krijgt in het Engels, er twee docenten voor de klas staan. Eén vakdocent en een docent Engels die alles vertaalt. Nou, ik denk niet dat ik wil weten hoe dat er in de praktijk aan toe gaat”, vertelt Louis Seelen, leraar Duits aan het Valuascollege en coördinator van het tweetalig onderwijs. „In Nederland lopen we met dit soort onderwijs voorop. Dat is

logisch omdat het voor ons ook nodig is om vreemde talen te kunnen spreken. Maar vroeger pikte men het Duits op van de televisie en dat doet de jeugd van vandaag de dag niet meer. En dan is tweetalig onderwijs belangrijk. Kinderen moeten in een taal worden ondergedompeld.”

De buitenlandse docenten kregen behalve verschillende presentaties ook een rondleiding door de school en konden meekijken tijdens verschillende lessen die in het Duits werden gegeven. „Heel anders dan bij ons in Berlijn”, vertelt Wolfgang Gehlen. Alleen het gebouw al. Bij ons is het toch allemaal bouwvallig terwijl het er hier erg mooi uitziet.” Inhoudelijk zijn er wel verschillen met het tweetalige onderwijs in Duitsland. „Bij ons zit het bijvoorbeeld meer in het gebruik van ook Engels lesmateriaal. Maar je merkt vaak, vooral in de lagere klassen, dat er vaak nog Duits aan te pas moet komen om het begrijpelijk te maken. Hier lijkt het allemaal vloeiender te gaan.” De bedoeling is dat de indrukken die de buitenlandse docenten in Venlo opdoen, meegenomen worden naar hun eigen scholen en instellingen. Seelen: „Uiteindelijk moet het zo zijn dat door dergelijke bezoeken de leerkrachten er in slagen het onderwijs in hun land dusdanig te verbeteren dat de leerlingen er een 'Europese' blik aan over houden. Maar dat kan een tijd duren, want in veel landen is nog veel bureaucratie, waardoor vernieuwing in het onderwijs nog flink wat voeten in de aarde heeft.”

Docenten uit heel Europa naar Venlo

Internationale conferentie tweetalig onderwijs Duits

Venlo – Op 13 en 14 februari vindt op het Valuascollege een tweedaagse internationale conferentie plaats over het vreemdetalenonderwijs in Europa en het dichterbij brengen van Europa bij de Europese jeugd. De deelnemers zijn docenten van universiteiten, hogescholen en scholen voor voortgezet onderwijs uit 12 verschillende Europese landen. De conferentie is onderdeel van een door de Europese Commissie geïnitieerd en ondersteund driejarig comeniusproject. Vooral het deel over talenonderwijs is revolutionair. In de nabije toekomst zal het talenonderwijs in Nederland en de rest van Europa fundamenteel moeten veranderen. Leerlingen zullen al op veel jongere leeftijd twee moderne vreemde talen beginnen te leren en in het voortgezet onderwijs tweetalig onderwijs gaan volgen. Dat is een uitdrukkelijke wens van de Europese Commissie.

Content and Language Integrated Learning (CLIL) is het geïntegreerd aanbieden van schoolvakken) in een vreemde taal. Tweetalig onderwijs, zoals dat in Nederland al op circa honderd scholen gebeurt in het Engels, waaronder College Den Hulster in Venlo, en Duits zoals op het Valuascollege. De school loop

daarmee niet alleen in Nederland maar ook in Europa voorop.

De Europese Commissie heeft onderzocht, dat 44% van de Europeanen alleen de moedertaal beheerst, daarnaast nog een groot percentage slechts één vreemde taal en maar een klein percentage twee vreemde talen of meer. Het streven is dat elke Europeaan minstens twee moderne vreemde talen leert op een hoger niveau en vanaf zeer jonge leeftijd, zodat communicatie nooit meer een probleem hoeft te zijn.

Meervoudig hersenonderzoek heeft uitgewezen, dat kinderen in de pré-puberteitsfase talen heel gemakkelijk oppikken als een soort tweede moedertaal. Dus vanaf 5 à 6-jarige leeftijd in de basisschool.

Uit meerdere onderzoeken blijkt, dat de meest gesproken taal in Europa Duits is en daarna Engels. De Europese Commissie schuift dan ook deze twee talen in Europa naar voren als de belangrijkste. Door de voortrekkersrol die het Valuascollege vervult op het gebied van tweetalig onderwijs in het Duits hebben de participerende landen er de vraag neergelegd een conferentie te organiseren in Venlo.